

२. शाश्वत शिक्षणसंपत्ती

लेखक : चंद्रशेखर धर्माधिकारी

1.

प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) वडील कोणत्या आंदोलनात सहभागी झाले होते ?

वडील सहभागी झालेले आंदोलन

२) लेखकाबाबत इतर तथाकथित प्रतिष्ठित वर्ग सतत काय म्हणत असे ?

लेखकाबाबत इतर तथाकथित प्रतिष्ठित वर्ग सतत म्हणत असे का।

प्र. २) रिकाम्या जागा भरा.

१) आम्ही देशभक्तांची मुले असेच _____ सारखे वाढलो व शिकलो.

२) महात्मा गांधीजींच्या वास्तव्याने _____ झालेले ते ठिकाण होते.

३) आईही १९४१ च्या _____ व त्यानंतर १९४२ च्या _____ आंदोलनात जेलमध्ये गेली होती.

४) _____ हे चालते - बोलते तीर्थक्षेत्र होते.

प्र. ३) खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. बागेत काही झाडे अशी असतात की ज्यांना माळी कधीच पाणी घालत नाही, त्यांची निगाही राखत नाही, तरीही ती झाडे वाढतात.

-

२. बजाजवाडी हे चालते-बोलते तीर्थक्षेत्र होते. -

प्र. ४) खालील वाक्यचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. काळजी घेणे -

प्र. ५) समानार्थी शब्द लिहा.

१. सातत्य -

२. माधुर्य -

३. अभिमंत्रित -

प्र.६) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. कल्याण ×

२. कठीण ×

2. प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) गुरुजींचा कशावर विश्वास होता?

गुरुजींचा विश्वास

प्र. २) रिक्तस्थानां जागा भरा.

१) त्यांच्याबद्दल इतका आदर होता कि मी _____ पदाची शपथ घेतल्यावर सर्वप्रथम त्यांनाच साष्टांग नमस्कार करायला गेला होतो.

२) तेथील एक शिक्षक _____.

प्र.३) खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा.

१. वर्धा येथे आल्यावर नगरपालिकेच्या टिळक प्राथमिक शाळेत पहिल्या वर्गात प्रवेश घेतला. -

प्र.४) समानार्थी शब्द लिहा.

१. शपथ - ,

प्र.५) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. विश्वास ×

२. आदर ×

प्र.६) खालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समासाचे नाव लिहा.

१. आचारविचार - आचार आणि विचार -

3. प्र. १) कोष्टक पूर्ण करा.

१) वर्धा येथील आम्हां मित्रांच्या क्लबचे नाव होते

२) गांधीजी काय म्हणाले?

प्र. २) रिक्तस्थानां जागा भरा.

- १) _____ हे उत्पादक शारीरिक परिश्रमांचे प्रतीक मानले जात असे.
- २) _____ या खेड्यात प्रौढांसाठी अक्षरज्ञानाचे वर्ग चालवायला जायचे.

प्र.३ खालील वाक्यप्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. प्रतीक मानणे -

२. समाधान लाभणे -

प्र.४ समानार्थी शब्द लिहा.

१. भूमिका -

प्र.५ विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. उत्पादक ×

२. समाधान ×

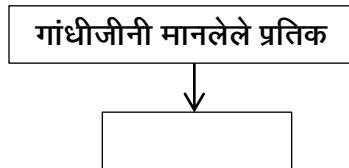
प्र.६ खालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समासाचे नाव लिहा.

१. पाटी-पेन्सिल - पाटी, पेन्सिल वगैरे -

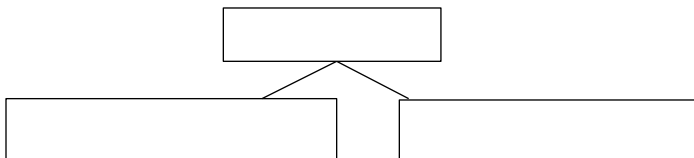
२. अक्षरज्ञान - अक्षररूपी ज्ञान -

४. प्र. १) आकृती पूर्ण करा.

१) शारीरिक श्रमांना प्रतिष्ठा मिळावी म्हणून गांधीजींनी कशाला प्रतिक मानले होते ?

२) श्रमांमुळे काय होईल अशी त्यांची भावना होती ?

अशी त्यांची भावना होती.

३) कागद जोडण्यासाठी लेखक काय वापरित होता?

↓

४) आम्हाला कधी चंगळवादाचा स्पर्श झाला नाही, असे लेखक का म्हणतात ?

५) लेखक गोट्यासुद्धा कधी हार-जीत या भावनेने का खेळला नाही?

कारण

प्र. २) रिकाम्या जागा भरा.

- १) सामाजिक विषमता संपविणारे क्रांतीचे दुसरे प्रतीक होते _____.
- २) खादी व स्वदेशी हे _____ होते.

प्र. ३) खालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून लिहा.

१. साफसफाई - साफ, सफाई वगैरे -
२. घरदार - घर, दार वगैरे -

प्र. ४) खालील वाक्ये कंसातील सूचनेप्रमाणे लिहा.

१. तिचा आनंद कोटयवधी रूपयांपेक्षाही सर्वार्थाने श्रेष्ठ व मोठा होता. (प्रश्नार्थी करा.)
२. सर्व मिळून संडास-सफाईपासून सफाईची सारी कामे करीत होतो. (आज्ञार्थी करा.)

प्र. ५) लेखननियमांनुसार अचूक शब्द लिहा.

१. वीदेशीच/विदेशीच/विदेशीच -
२. कोटयवधि/कोटयवधी/कोटयवधि -

प्र. ६) समानार्थी शब्द लिहा.

१. प्रतिष्ठा -
२. विषमता -

5.

प्र.१) आकृती पूर्ण करा.

१. नवभारत विद्यालयात कोणते शिक्षक होते?

नवभारत विद्यालयात असलेले शिक्षक

Two empty rectangular boxes for writing the names of the teachers.

२. कोणती संपत्ती शाश्वत आहे ?

शाश्वत संपत्ती

One empty rectangular box for writing the answer.

प्र.२) लेखकाने उपभोगलेली स्वायत्त गरिबी स्पष्ट करा.

प्र.३) रिकाम्या जागा भरा.

१. असे जीवन जगत असताना _____ शाळेतच अधिक शिकलो.

२. स्वातंत्र्यानंतर रीतसरपणे _____ प्राप्त करू शकलो.

प्र.४) खालील वाक्यचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

१. जिवाचे रान करणे - _____

One empty rectangular box for writing the answer.

२. तुळशीपत्र ठेवणे - _____

One empty rectangular box for writing the answer.

प्र. ५) समानार्थी शब्द लिहा.

१. प्राचार्य - _____

२. साहित्यिक - _____

प्र.६) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

१. अहिंसक × _____

२. बंद × _____

प्र.७) खालील वाक्ये लेखननियमांनुसार लिहा.

१. पण भुमीगत राहुन आंदोलन करितच होतो.

२. तीच माझी खरी 'शीक्षणसंपत्ति' ठरली.